

Aan MINDEF
Van DGB
Afgestemd met BZ, EZ en FIN
In afschrift aan STAS

TER BESLISSING

Datum

11 april 2025

Onze referentie

MINDEF20250012747

Opgesteld door

[Redacted]
KD: Ambtelijke leiding
T 06 [Redacted]
[Redacted]@mindef.nl

Aantal bijlagen

3

Nota

Witboek Defensie en ReArm Europe

Aanleiding

Op 19 maart jl. publiceerde de Europese Commissie een witboek over *European Defence Readiness 2030* en het 'ReArm Europe' plan met financieringsopties. ReArm Europe vormt tevens het financieringshoofdstuk van het witboek. ReArm Europe bevat onder meer een Commissievoorstel voor het leninginstrument 'SAFE' en een mededeling voor activatie van de nationale ontsnappingsclausule binnen het Stabiliteits- en Groeipact (SGP). DEF is penvoerder op de Kamerbrief op het witboek op FIN op het BNC-fiche voor SAFE en de Kamerbrief over het SGP.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd om akkoord te gaan met:

- aanbieding bij de ambtelijke voorportalen van de appreciatie van het witboek (bijlage 1).
- aanbieding bij de ambtelijke voorportalen van de appreciatie van het Commissievoorstel SAFE (bijlage 2).
- de appreciatie van de mededeling voor het gebruik van de nationale ontsnappingsclausule binnen het Stabiliteits- en Groeipact (bijlage 3).

Kernpunten

- **Witboek:** Het witboek straalt urgentie uit en sluit op hoofdlijnen aan bij de Nederlandse prioriteiten. Een aantal relevante nieuwe maatregelen die het witboek aankondigt zijn:
 - o In juni '25 een wetgevingsvoorstel ('Defence Omnibus Simplification') gericht op o.a. aanbestedingsregels en milieuwetgeving voor de industrie. Zeer positief, NL zal bij de uitwerking pleiten dat de analyse van juridische knelpunten wordt verbreed van een focus op industrie ook naar inzet en gereedstelling van de krijgsmacht.
 - o Idee om een voorkeursprincipe te introduceren in aanbestedingswetgeving. NL kan dit steunen, mits het wordt gekoppeld aan het openstellen van toeleveringsketens en het niet ten koste gaat van noodzakelijke flexibiliteit en snelheid van aanbestedings- en inkoopprocedures.
- **SAFE:** Daarnaast het concept-BNC-fiche voor de Verordening voor een leninginstrument SAFE. Dit biedt lidstaten de mogelijkheid van financiering voor gezamenlijke aanschaf van defensiematerieel en andere producten en diensten voor defensiedoeleinden.
- Voor Defensie vooral belangrijk dat SAFE:
 - o bijdraagt aan de snelle opschaling van defensie in Europa, daarom moet het instrument simpel worden vormgegeven.
 - o Voldoende openstaat voor samenwerking met belangrijke partnerlanden, zoals de VS, VK en TUR.
- Het SAFE-instrument oogt open voor samenwerking met derde landen, de belangrijkste derdelanden kunnen deelnemen aan gezamenlijke aanschaf onder het programma. Er zitten echter een aantal bepalingen in (rondom o.a. intellectueel eigendom, toekenningscriteria voor producten en bedrijven) die er mogelijk voor zorgen dat de leningen niet besteed kunnen worden aan industrie uit belangrijke landen (bv. VK, VS en TUR). Daarmee is het instrument mogelijk toch geslotener dan dat op het eerste gezicht lijkt.

- SGP: In de mededeling stelt de Commissie dat bestaande flexibiliteit binnen de Europese begrotingsregels benut kan worden om de transitie naar structureel hogere nationale defensie-uitgaven te accommoderen.
- Dit past binnen de voorwaarden van de kabinetsinzet dat activatie van de nationale ontsnappingsclausule alleen kan op voorwaarden van tijdelijkheid, gerichtheid, schuldhoudbaarheid en financiële stabiliteit, zoals ook beschreven in de Kamerbrief in reactie op motie Eerdmans.
- Planning: De planning is dat de Kamerbrief over het witboek en het BNC-fiche over SAFE worden geagendeerd tijdens de MR van 11 april. Om het in te dienen bij de ambtelijke voorportalen moeten de betrokken bewindspersonen uiterlijk 31 maart akkoord zijn met indiening. De Kamerbrief over het Stabiliteits- en Groeipact staat naar verwachting op de agenda voor de MR van 28 maart, in aanloop op bespreking in de ECOFIN van 11-12 april.

Toelichting

Financiële overwegingen

Geen financiële consequenties, indien er geen additionele garanties nodig zijn voor het leningeninstrument (SAFE). Zal naar verwachting ook niet het geval zijn.

Juridische overwegingen

PM DJZ

Communicatie

PM DCo

Informatie die niet openbaar wordt gemaakt

Geen.

DE DIRECTEUR-GENERAAL BELEID

